

Jak to vidí

Ivanka Adamcová 2.

Olina Táborská

Jak to vidí
Ivanka Adamcová 2.
Olina Táborská

Nakladatelka Olina Táborská

Olina Táborská

Jak to vidí Ivanka Adamcová 2.

© Olina Táborská, 2020
ISBN 978-80-270-8316-9

Poděkování

Chci poděkovat všem, kteří mi vyprávěli příběhy, ať už své nebo někoho, kdo je zaujal. Všechna vyprávění stojí na reálném základu, ale jak už to při psaní knih chodí, trochu jsem je i pozměnila v zájmu zachování soukromí postav.
Autorka

Předmluva autorky

Milí čtenáři,

vítejte při čtení druhé knížky Jak to vidí Ivanka Adamcová. Od té doby, kdy vyšla „jednička“, mnozí v učení Ivanky hodně pokročili a jistě máte jako já po ruce Ivančino „desatero“, kdykoli se stane něco, kvůli čemu bychom dřív šíleli. Možná jsme postoupili do šesté, sedmé třídy, někdo je už v deváté – ten si bude při čtení příběhů odpovídat pro sebe a těšit se na Ivančiny odpovědi, aby si ověřil, jak se strefil. Také jsem byla při psaní zvědavá, jak to vidí Ivanka Adamcová. Ještě mě překvapila – aby taky ne! Především jsem si ujasnila, že nemám nic, ale opravdu nic posuzovat. Nikdo nic neudělá špatně, každý dělá všechno tak, jak v tom

okamžiku nejlépe umí a jak to dělat má. Neexistuje žádné kdybych byl/a býval/a věděl/a. Měli jsme si ve svém osudu této inkarnace dojít přesně pro tuto zkušenost. Všechno dopadne, jak má dopadnout.

Tuto knihu jsme s Ivankou psaly v období karanténních opatření během světové pandemie nemoci Covid-19. Přijaly jsme je v pokoře a našly způsob, jak pokračovat, i když jsme měly v plánu něco jiného.

Považuji ty tři měsíce roku 2020, kdy zůstal svět naprosto ochromený, jako test, který prověřil naši schopnost praktikovat, co jsme se naučili. Všichni do jednoho jsme sdíleli stejnou skutečnost – šíření neznámého viru, který si nevybírá. Bohatý nebo chudý, muž nebo žena či dítě, obyvatel Evropy nebo třeba Asie. Všichni jsme odolávali strachu jak z onemocnění, tak z nevědomosti, co bude zítra, pozítří. Nikdo nic nevěděl, všichni improvizovali.

Způsob improvizace v naší zemi ukázal, že jsme pokročilé bytosti, které dokázaly odhodit antagonismy a spojily síly na pomoc každému, o kom jsme věděli, že to potřebuje. Ověřili jsme si, že největší štěstí je udělat něco pro druhé. Ochota pomoci se šířila skoro jako ten vir. Lidé začali šít roušky, pošta je zdarma distribuovala, mladí pomáhali starším, chránili je, nosili jim nákupy. Hrdiny se pro nás stali lidé profesí, které jsme ne vždy dokázali patřičně ocenit. Objevili jsme v sobě spoustu ohleduplnosti a velkorysosti. Prověřili jsme své charaktery i vztahy. Vyšli jsme z první vlny epidemie posíleni o poznání, že když se ocitneme v nečekané situaci, dokážeme se v ní chovat čestně a nezištně.

Myslím, že to byl další schůdek v naší cestě k pochopení. Nikdy nevíme, jaký bude zítřek, tak se snažme prožít dnešek, jak nejlépe dokážeme.

To vám ze srdce přeje

Olina Táborská

Příběh naší lásky mnohem hezčí byl, nežli by jej básník pro nás vybásnil…

Titulek jsem si vzala z písničky slýchané v mládí z rádia. Jestli se nepletu, zpíval ji tehdy populární pár Iveta Simonová a Milan Chladil. Maminka je oba zbožňovala a zpívala si s nimi, proto se mi vryl do

paměti. Pokračuje: „V sadě kvetly růže, skřivan zpíval nám, že jsme krásně mladí…“

Byli jsme s Mirkem také krásně mladí a bez rozumu. Mirek si aspoň stál za svým, jak se později ukáže. Zatím jsme byli zamilovaní, plni očekávání, především já jsem si snila o svatbě s ním.

Věděl, že se chci vdávat. Pro mě šlo o logické vyústění čtyřletého chození, stejně jako tomu bylo u mých starších sourozenců, předtím u rodičů, prarodičů, potom i u sestřenic, bratranců, kamarádek, kamarádů. Platilo, že se dva berou a zakládají rodiny, proč bych to měla mít jinak?

Navíc ze mne sestra s bratrem udělali mladou tetu, která také toužila po miminku. A po svatbě! Mirek ale vždycky dělal, že neslyší, nebo odvedl hovor jinam, jakmile jsem o tom začala mluvit.

Pak přišlo osudné rande v květnu toho roku, kdy jsem odmaturovala. Na druhý den jsme to šli spolu oslavit. Vydali jsme se k řece, protože bylo nádherně a chtělo se nám být venku. Radostí z maturity a štěstím v lásce jsem se cítila jako v té titulní písničce, chyběl jen skřivan, ale spíš cvrlikal s ostatními ptáky…

Jaro už ztratilo svou nesmělost a roztahovalo se všude, přinutilo nás začít se lehce oblékat. Měla jsem na sobě plátěnou halenku a úzké kalhoty končící nad kotníky, to byla velká móda v sedmdesátých letech. Zajímavé, jak se móda vrací a zrovna je podobná té, na kterou vzpomínám. Na dobu, kdy jsem byla absolutně bezstarostná. Před sebou prázdniny a v srpnu nástup do Uhelných skladů na místo úřednice. Měla jsem štěstí, že se uvolnilo, moje předchůdkyně odešla na mateřskou, což mě fascinovalo. Záviděla jsem jí.

Mirek se vyučil automechanikem. Já měla dostat první výplatu až v září, on už rok vydělával. A měl po vojně.

Na to osudné rande přišel v džínách, které vlastnil tehdy málokdo. Nedaly se sehnat a byly drahé. K nim nosil trika. Že je sportovec, dával najevo nejen oblečením, ale i zálibami. Sport, hlavně fotbal, hokej, ale i mnoho dalších, měl rád stejně jako mě, jak jsem si ho někdy dobírala.

Jak vypadal? Mně se líbil. Jednak to byl kus chlapa, jednak měl stále laskavý výraz v souměrném obličeji, takže byl hezoun, ale u mě to roli nehrálo. Já ho měla ráda i s jeho hřmotnou postavou, vždycky o pár kil mohutnější, navzdory zálibě ve sportu. Hodně energie vydal a také jí hodně přijal, rád jedl. Ale – on dělal všechno rád. Byl milovníkem života.

Nesmím zapomenout zmínit, že neměl nepřátele. Neznám nikoho tolerantnějšího, než byl on. Nezajímaly ho žádné drby, říkal mi vždy, že to je každého věc, ať lidi nechám žít si své životy a já ať si žiji svůj.

„Helenko, žít a nechat žít, znáš to přece, ne? Tak si to vždycky připomeň," poučoval mě něžně.

Přišli jsme k řece a posadili se na břeh. Jednou rukou mě objal kolem ramen a jen tak mlčky jsme prociťovali naše propojení.

Voda v řece tiše plynula, vzduchem se nesly vůně květnového dne, obzvláště vůně divokých třešní, jejichž koruny byly obestřeny závojem bílých květů. Neznám krásnější čas. Pokaždé v tomto období, i když přichází dřív a dřív, si na tento den vzpomenu. Na den, kdy skončila moje idyla.

„Co kdybychom se vzali?"

To jsem řekla já do ticha prosyceného extraktem jara a naší vzájemné blízkosti.

Natočil si mě k sobě, políbil mě a řekl něžně, ale rezolutně: „Víš, že se nechci ženit. Budu s tebou do konce života, postarám se o tebe i o naše děti, ale svatbu odmítám, je to fraška pro druhé. Miluju tě, žádnou jinou už nechci, ale… Však víš, říkal jsem to mnohokrát."

„Já už chci děti," řekla jsem vzpurně.

Je možné, že jsem si dosud z jeho odmítání veselky nic nedělala, protože jsem nevěřila, že to myslí vážně? Myslela jsem si snad, že se mi musí přizpůsobit? Že ho zvládnu?

Spíš jsem neuměla respektovat jeho důvody. Nevím, jakou měl zkušenost, o tom nikdy nemluvil, svatbu však považoval za zbytečnost, za příležitost pro svatebčany, ale ne pro ústřední dvojici, která z toho, že se ostatní opíjejí, nemá nic než nervy.

Nedala jsem sobě ani jemu příležitost, aby mi to vysvětlil. Ten den jsem si připadala dospělá a byla jsem odhodlaná si svatbu třeba vynutit.

„Také chci děti, ale později," řekl do ticha, v němž jsem se nadechovala k vyslovení osudných slov: „Já je ale chci hned a někoho si najdu."

Vymanila jsem se z jeho objetí, zvedla se a odešla. Tekly mi slzy lítosti a vzteku. Nezastavila jsem se a nedala mu šanci ještě nás zachránit. Otočila jsem se, až když jsem měla jistotu, že mě neuvidí.

Pořád tam seděl, držel si hlavu v dlaních. Takhle jsem ho měla léta v paměti, zoufalého a neschopného akce.

Doma jsem oznámila, že jsme se rozešli, protože mě dost nemiluje.

Kdyby jo, nebránil by se svatbě, hlásala jsem a dělala, že mě to nemrzí.

Rodiče jsem hodně zklamala, měli ho rádi a tvrdili, že bude dobrým manželem. I oni nás už spolu viděli žít společný život. Určitě se takhle divili i Mirkovi rodiče a jeho sourozenci. Oba jsme už byli součástí rodiny toho druhého.

Teď to už neplatilo, protože jsem byla uražená. „Nemiloval mě, proč se se mnou tahal, když mě vodil za nos?“ vykřikovala jsem. „Kdyby mě miloval, chtěl by založit rodinu, když jsem odmaturovala. Co budu dělat po práci? Flákat se?“ kladla jsem pitomé otázky, neschopná najít jiný smysl života, než se vdát, otěhotnět a přidat se k zástupu spolužaček a kamarádek, které tak učinily, jakmile skončily učení nebo školu.

„Proč ne já?“ zuřila jsem.

Můj vzdor pokračoval v touze po pomstě.

„Počkej, já ti ukážu! Najdu si někoho, kdo se ženit chce, a vezmu si ho!“

Hloupá, hloupá jsem byla a nikdo mě nedokázal zastavit. Za každou cenu jsem chtěla to, co mají ostatní. Vlastní rodinu. Přitom mi v té mé bylo tak příjemně. Měla jsem starostlivé a milující rodiče, proto jsem si přála totéž. Je to tak dávno, těžko si už vybavuji všechny důvody mé fascinace svatbou a dítětem.

Tenkrát se žilo jinak než dnes. Lidé často nemohli jít za svými profesními, cestovatelskými, tvořivými sny, nemohli ani podnikat. Kdo chtěl něco dokázat, musel vstoupit do KSČ, ale to nebylo řešení pro každého. Cestovat jsme mohli jen do socialistických zemí, ale my mladí jsme neměli ani na to. Můj první plat byl na dnešní poměry směšný, devět stovek. Pro mě úžasná částka. Cítila jsem se schopná založit rodinu. Stát novomanželům dával bezúročnou půjčku, dalo se z ní zařídit si byt, ten se získával buď přes pracoviště nebo pořadník rodičů v družstevní výstavbě, anebo si lidé stavěli vícegenerační domy. Nepřemýšlela jsem o tom, zda jsem na manželství připravena i materiálně, já je chtěla a hned. Zbývalo porozhlédnout se mezi kluky.

Tak tohle byl nejmenší problém. Vybrala jsem si brzy, šlo to samo. Jirka byl vedoucím v domácích potřebách. Se ženami, které převládaly mezi zákazníky obchodu, to uměl. Já tam šla koupit lívanečník coby první kus zařízení mé budoucí domácnosti. Umínila jsem si pořídit z každé výplaty něco do výbavy, i když jsem věděla, že dostanu všechno potřebné od rodičů stejně jako moje sestra a bratr. I na tom je vidět, že jsem moc jiných zájmů, než je založení rodiny, tenkrát neměla.

Pánev mi prodával Jirka. Znala jsem ho moderně oblékaného z tancovaček, teď měl na sobě šedý, nepříliš slušivý plášť. Nijak mě v tu chvíli nepřitahoval, nebyl ani můj typ. Mám raději velké a silné muže, Jirka byl hubeňour, nevýrazného vzhledu, ale velkého sebevědomí. Anebo jsem ho tak jen viděla, snad proto, že jsem věděla, že se mu líbím? Dával to najevo, kdykoli jsme se viděli, a já zrovna nebyla s Mirkem. Myslel, že jsem s ním pořád, a tak se zeptal: „Budeš dělat Mírovi lívance? Ten se má!“

Rozesmálo mě to.

„Co je na tom k smíchu?“ zeptal se trochu zaskočen. Jeho úzký obličej zvážněl, snad přemýšlel, jak reagovat, aby mi nenechal pocit, že situaci ovládám já. Nechtěla jsem ho trápit, a tak jsem vyhrkla: „Už spolu nechodíme, budu dělat lívance synovci a neteři.“

„A mně bys také nějaký udělala?“

„Ty jsi pohotový,“ ujelo mi.

„To si piš, však víš, že…“

„Vím,“ řekla jsem a sklopila oči. Nehrála jsem to, situace se mi začala vymykat z rukou. Neumím flirtovat, tedy… Nepamatuji, že bych to tenkrát uměla. Nicméně jemu moje odpověď stačila, chopil se příležitosti a pozval mě na rande.

Nemůžu říct, že bych měla chuť doskákat domů třeba na jedné noze, čehož bych byla schopná, kdyby mě vyslyšel Mirek. Takto jsem měla jen pocit zadostiučinění. Doufala jsem, že se Mirek brzy dozví, že s Jirkou chodím. A že se chce ženit. To mi Jirka brzy potvrdil, jakmile jsem přiznala, proč jsem se rozešla s Mirkem. Snad aby mě neztratil, požádal mě o ruku.

Nikdy jsem do něj nebyla pobláznělá jako do Mirka, ale měla jsem ho ráda. Nevadilo mi, že je o něco menší než já, že je subtilnější konstituce než Mirek, že mu legračně rašily vousy jen pod nosem a trochu na bradě. Láskyplně jsem mu říkala „můj holobrádku“. Jirka je ženský typ, vzhledem i chováním. V páru jsem byla já ta silnější. S Mirkem to bylo naopak.

Jirka byl i poddajnější, dosáhla jsem s ním svého. Svatby i dvou dětí. Máme syna a dceru. Filipa a Janu. Ke štěstí však v tomto svazku něco chybělo. Vášeň, obapolná touha, vzájemná opora, vize do budoucnosti.

Mateřské povinnosti ze mne na čas udělaly puťku domácí. I když jsem o sebe pořád pečovala, což platí dodnes, pár let jsem žila víc dětmi než

manželem. A tak si také žil pro sebe, ale to, co chtěl on, by mě nenapadlo chtít také. Od společných kamarádů jsem se dozvěděla, že má poměr s mojí kamarádkou.

Ani mi nedopřál možnost být tím, kdo opouští, udělal to sám. Nechal mi byt a odstěhoval se k Jolaně. Od té doby jsem s ní nepromluvila. S ním ano, je otcem našich dětí. Nijak dobrý otec, má novou rodinu, vůči své první plnil pouze povinnosti určené mu soudem. Změnil se. Když jsme se ještě měli rádi, staral se o děti a já jsem věřila, že aspoň otce jsem jim vybrala dobře, i když už bylo znát, že jako manžel pro mě není to, co jsem znala z domova, od sourozenců a co jsem si představovala. Že s ním vytvořím harmonické prostředí v rodině.

V sedmadvaceti jsem přišla o další iluze a o manžela. Zůstalo mi však to nejcennější, děti. S pomocí rodičů jsem je vychovávala, jak nejlépe jsem to uměla, smířená s tím, že zůstanu sama. Neuvěřitelné, nezvyklé.

Však se to také nesplnilo. Já a žít sama? Když jsem po rozvodu s Jirkou získala zpátky nadhled, zjistila jsem, že se pořád mužům líbím. Vážně si o sobě nemyslím, že jsem výjimečná, ale něco pro ně přitažlivého ve mně asi je. Už zase jsem dostávala nabídky na rande. Dokonce i na třídní schůzce v synově škole. Vyhlédl si mě jeden rozvedený tatínek. Jeho pohled jsem po celou dobu cítila, občas jsem se nenápadně podívala doleva, kde seděl v prostřední řadě, a vskutku, uhnul očima, jen když zmerčil, že se dívám. Ale zbabělý nebyl. Po třídní schůzce se motal kolem dveří tak dlouho, až jsem se k nim z lavice u zdi konečně dostala a on mi je mohl dvorně přidržet a představit se.

Ani jsem si neuvědomila, že je to náznak vztahu, tak přirozeně jsme si cestou ze školy povídali. Miloš mě doprovodil před dům a zeptal se, zda bych s ním šla na večeři. Jak věděl, že jsem sama? Později mi řekl, že jsem se mu líbila už dřív, tak si to zjistil.

Takže jsem opět nebyla sama.

V naší rodině platilo – žádné tajnosti, všechno na rovinu. Chodíš s někým? Tak ho přiveď, ať ho taky poznáme. Tak to zavedli rodiče a my, jejich tři děti, tohle pravidlo dodržovali. Jenže, jak můžu přivést do rodiny tátu Filipova spolužáka? Považovala jsem to za nemožné.

Také jsem však nemohla každý večer odcházet z domu a nechávat děti samotné. A tak jsem jednou naznačila, že k nám přijde večer na návštěvu jeden pán, s nímž si rozumím, a on by je chtěl poznat, protože o nich často mluvím. Provinile jsem sledovala Filipa, zda už něco tuší,

skoro bych uvítala, kdyby jo, ušetřil by mě rozpaků.

No, bála jsem se zbytečně. Jednak byl Miloš dětem sympatický, jednak jim bylo úplně fuk, že je něčí táta. Když Miloš odešel, řekl mi Filip, že každý můj přítel bude něčí táta. „V tvých letech mami, to jaksi ani jinak nejde," smál se. Je to milý kluk. Byl v Milošově přítomnosti trochu nesvůj, když si uvědomil, čí je to otec, nešlo totiž zrovna o dobrého kamaráda.

Miloš se stal členem naší rodiny asi za rok od třídní schůzky, na nichž jsme pak sedávali spolu. Jeho syn Vítek žil s mámou. Otec se vůči němu po rozvodu zachoval jinak než Jirka, který děti nemusel vídat, takže prožívali svůj vztah skoro jako by žádný rozvod nebyl.

I moji rodiče Miloše přijali za svého. Se svatbou souhlasili. Ještě mi nebylo ani třicet let a byla jsem vdaná podruhé. Něco však bylo jinak – svatba už pro mě nebyla tak důležitá. Tentokrát jsme pouze učinili zadost konvenci.

Vdávala jsem se v šatech, které mám dosud, akorát už vyšly z módy. Dlouho jsem je pak nosila na večírky a oslavy. Nebyly bílé dlouhé, jako ty první, nestála jsem o to. Zajímavé, jak pro mě svatba přestala být středobodem světa.

Moc jsme se snažili, ale jenom snaha je málo. Aby spolu dva lidé vydrželi po celý život, aby je překážky ještě víc spojily, na to nestačí ochota řízená hlavou. Pokud hlava nepracuje společně se srdcem na jednom a jediném, je těžší a těžší udržet vztah takový, aby v něm oba chtěli zůstat. To něco, co všechny rozpadlé vztahy postrádaly, je láska.

Lidé se rozvádějí z různých důvodů. Nevěra, sobectví, nezodpovědnost, chlad, jiné zájmy, ale vždycky jen proto, že to, co jsem vyjmenovala, vítězí nad láskou. Ten, kdo týrá, ať už duševně nebo fyzicky, partnera nemiluje. Kdo je nevěrný, chladný, odtažitý, nezodpovědný, rovněž dost nemiluje.

Mnoho lidí však dokáže zůstat i navzdory dramatům. Týraná žena vydrží, protože jsou tu děti. Snese vedle sebe alkoholika, gamblera. Muž dokáže odpustit nevěrné ženě, protože si myslí, že ji miluje. Bojuje o ni a chce ji připoutat zpátky. Někdy se mu to podaří, ale ne vždy to pak ustojí. Občas jí dává svou arogancí a žárlivostí pěkně sežrat to, že mu zahnula, jindy si ho ona přestane vážit a jde od něj. Co dvojice, to jedinečný případ. Jen ti, co se opravdu milují, dokážou odpustit a zapomenout.

My jsme to nedokázali.

Přestala jsem věřit v lásku. Brala jsem to tak, že jsem ji už měla a svou umanutostí o ni přišla. Nebyla jsem však smutná. Našlo se toho pořád dost, co jsem milovala. Rodiče, sourozence, jejich děti a samozřejmě i ty moje. Měla jsem ráda své kolegy v práci, kterou jsem po dlouhé mateřské dovolené změnila. Nastoupila jsem do banky za přepážku. To byla práce pro mě, jsem ráda mezi lidmi. Jsem také společenská, stejně jako Mirek. Na něj jsem si, přísahám, málokdy vzpomněla. Sice jo, ale hned vzpomínku zahnala nějaká povinnost. Zdolávala jsem pořád plno křižovatek, na každé z ní jsme s někým něco vyřešili. Tu s Janičkou nechuť k matematice, tam zase s Filipem neopětovanou lásku od spolužačky. Pak zemřela moje maminka, brzy za ní odešel tatínek. Děti už dorůstaly, blížil se čas, kdy si měly začít vybírat další studium.

Janička se rozhodla pro hotelovou střední školu, Filip šel na stavební průmyslovku. Mohla jsem si oddechnout, podařilo se mi dovést je na školu, ještě zbývalo překlenout pubertu a za pár let maturitu. Potom budou dospělí.

Už jsem měla víc času pro sebe, občas jsem si mohla večer vyjít, i děti měly své lásky, sice zatím jen studentské, ale i o těch jsem chtěla vždy všechno vědět.

Já jsem si někdy s někým zašla na víno, do kina, někdy jsme se dostali dál, ale nikdy to se mnou nic nedělalo. Srdce bilo pořád stejným tempem, tělo mlčelo, jen hlava říkala – nebuď sama, snaž se. O snaze udržet vztah v rozporu se srdcem jsem už věděla své, a tak jsem mužům nedávala žádnou naději. Nevadilo mi, když to pochopili a našli si aktivnější partnerku. Já už si své odžila, říkala jsem všem, kdo narážel na můj stav single. To bylo najednou moderní slovo, spousta žen si na tom zakládala. Já ne, někde ve skrytu srdíčka jsem měla vzpomínku na to, jaké to je, cítit se s mužem v absolutním spojení.

Slušelo mi to, i když jsem překročila čtyřicítku. O mé vlasy se starala věrná kadeřnice, o postavu geny a to, co přebývalo na mé hrudi, tížilo jenom mě. Byla jsem zvyklá na komplimenty zákazníků, přijímala jsem je s úsměvem, jako jsem přijímala jejich pozdrav dobrý den a na shledanou. Pohled, který uvízl na mém poprsí od posledního zákazníka v jeden pozdně letní den, jsem opět chtěla odmávnout jako všechny ostatní, jenže tento zákazník mě vyvedl z rovnováhy. Byl to Mirek. Přišel si k nám založit účet.

Klienty banky jsem si nikdy neprohlížela. Odpověděla jsem na pozdrav,

usmála se na všechny, ženy nebo muže, babičky či dědečky, a věnovala se počítači, s jehož pomocí jsem mohla vyhovět požadavkům zákazníků. Když jsem tentokrát zvedla oči od obrazovky, mé tělo se ohlásilo třesem a stálo mě velké úsilí zkoncentrovat se. Zčervenala jsem.

Ani on se necítil příliš sebejistě. „Helenko, to snad není možné, ty tady pracuješ?“

„Ano, Mirku, jak vidíš,“ vykoktala jsem podobný nesmysl.

„Chci odejít od konkurence, mají tam vysoké poplatky, vy prý jste lepší,“ řekl.

„Chceš si u nás založit účet?“ zeptala jsem se a doufala, že jednám ryze profesionálně. Bylo to těžké. Jeho někdejší energie jako by vytvořila most, jímž ji přenášel na mě. Vzájemné propojení se vrátilo.

Nic jsme však o sobě nevěděli, proto jsem si okamžitě zakázala přikládat tomu význam. Nikdy jsem se předtím nestarala, jak žije, měla jsem svého dost, a tak jsem netušila, je-li sám či zadaný.

V klidu jsem dokázala připravit vše potřebné k založení účtu, Mirek podepsal, co měl podepsat, poděkoval mi, řekl na shledanou a odcházel. Dívala jsem se za ním. Impozantní postava, vzpřímená chůze. Pár vlasů ubylo, pořád byly světlé, vida, najednou jsem si uvědomila, že je má světle hnědé, ale sluníčkem pořádně vybělené. Asi je hodně venku, pomyslela jsem si. Opět byl ve sportovním, béžové plátěné kalhoty, bílé triko. Moc se nezměnil, akorát zmohutněl.

Cítil můj pohled a zastavil se. Pak se otočil a vydal zpět k mé přepážce. Naklonil se a šeptem dodal:

„Helenko, když už jsme se po těch letech setkali, našla bys čas na jedno pivo, měla jsi ho ráda? Nebo víno. Rád bych slyšel, jak se máš, zda sis splnila svůj sen.“

„No, jestli ti to nějak nevadí, šla bych,“ odpověděla jsem obezřetně, abych dala najevo, že respektuji, pokud je ženatý.

„Můžu na tebe dnes počkat před bankou,“ řekl příliš rychle.

„Jestli máš čas,“ dodal.

„Nešlo by to zítra, dnes mám dlouhý den!“ vyhrkla jsem, i když jsem večer nic neměla, ale představa, že s ním ještě týž den půjdu na pivo, mě dostala do šílené defenzívy a taky jsem se na to necítila. Když už mám jít se svou největší láskou z mládí, chci na to být víc připravená.

„Tak dobře, v kolik zítra?“ zeptal se dychtivě.

„Končím ve čtyři, tak jestli chceš….“

„Budu čekat," řekl a rozloučil se.

Snažila jsem se nepodlehnout panice. „Nevíš nic, buď v klidu," napomínala jsem se a litovala, že jsem se o něj nezajímala. Někdo z našich známých by o něm mohl něco vědět, jenže jak jsem již uvedla, můj život nebyl z nejsnadnějších, rozchod s ním byl tenkrát definitivní, nebyl čas na sentiment.

Jenže teď by se mi hodilo vědět, zda svůj odpor k manželství překonal či ne.

Druhý den jsem se do práce oblékla s větší péčí než jindy. Chtěla jsem se cítit pohodlně, ale také se líbit Mirkovi, a tak jsem si vzala to, v čem se dobře cítím. Vím, že mi k tmavým vlasům sluší žlutá, odjakživa, a tak jsem na sobě měla žluté šaty a v kabelce lehký bílý svetřík. Byl konec srpna a před několika dny skončila vlna veder, všichni jsme uvítali lehké ochlazení a přiznám se, že jsem se těšila i na to pivo. Kdepak víno ve vedru, pivo si dám!

Když jsem se rozloučila s posledním zákazníkem, opět jsem pocítila nervozitu. „Jdeš jen na pivo, jasný?" napomenula jsem se.

Uviděla jsem ho, sotva jsem se přiblížila k východu z banky. Čekal tam, opřený o zábradlí. Banka stojí na rohu a před ní je chodník se zábradlím. Jak mu to slušelo! Měl na sobě letní kapsáče, opět triko, už nevím, jaké, prostě to byl on. Mirek ve sportovním. Podali jsme si ruku, nic víc.

„Můžu tě pozvat na zahrádku U Luďka?" zeptal se.

Hospodu, jíž se říkalo U Luďka, jsem znala, kdo by ji ve městě neznal. Vlastnil ji pán, který se křestním jménem jmenoval Luděk, a byl jedním z prvních majitelů restaurace, kterou si zřídil hned po revoluci. Je také jedním z mála, kdo za ta léta přežil první podnikání. Měl dobré pivo, chutně se u něj jedlo. Zřídil zahrádku a u ní menší ohrazené dětské hřišťátko plné různých atrakcí, aby si na pivo mohli přijít i rodiče s prcky. Chodili jsme tam s přáteli, divím se, že jsme tam na Mirka nikdy nenarazili.

„Znáš to tu?" zeptal se Mirek, jakmile jsme se usadili.

„Občas jsem tu byla," řekla jsem a zeptala se, zda sem chodí on.

„Ne, chodím jinam, blíž k baráku."

„Pořád bydlíš…," začala jsem a on dopověděl: „Jo, v rodném, pořád na jednom místě, už jsem tam sám. Rodiče zemřeli. Brácha se oženil a sestra vdala, teď žije v Kroměříži."

Uvědomila jsem si, že řekl – už jsem tam sám, ale nechala jsem to být.

Kdyby mi byl lhostejný, vytáhla bych z něj všechno, takto jsem nechtěla být netaktní a také jsem si nepřála, aby ze mne měl pocit, že snad…

Co snad? Pozval tě jen na pivo, napomenula jsem se.

Přinesli nám je vzápětí, mělo barvu lesního medu, jak sklenicí procházelo podvečerní slunce. Během dne se zase oteplilo a já měla žízeň, tak jsem se dychtivě napila.

„Páni, Helenko, to se mi líbí, že se neupejpáš," zasmál se a ukázal na moji sklenici do poloviny prázdnou.

„Je to jen třetinka a mám žízeň," smála jsem se a dopila. Poručil mi další, dala jsem si opět jen malé, věděla jsem, že víc jak dvě nevypiji, to druhé už jsem jen tak „ucucávala".

„Jak jsi na tom s časem?" zeptal se opatrně. Podíval se mi do očí, já se zachvěla, a on se zeptal na rovinu: „Nebudu chodit kolem horké kaše, jsi vdaná?"

„Byla jsem. Dvakrát," řekla jsem popravdě. „Z prvního manželství mám dvě děti. Co ty?" odvážila jsem se na tenký led a srdce jako by mi na vteřinu přestalo bít.

Vzal svou sklenici, chvíli pozoroval nápoj v ní, já si představovala ženu a pět dětí. Natáhl ruku s půllitrem a naznačil přípitek. Napili jsme se a pak mě konečně vysvobodil: „Nemám děti a nikdy jsem se neoženil. Ale nestěžuju si, mám práce dost v dílně i na baráku, pořád hraju fotbal."

Když jsem se vzpamatovala ze strachu, co uslyším, bylo mi tak lehce! Jemu asi taky. Začali jsme si vyměňovat otázky a odpovědi jak při nějakém kvízu. Navíc jsme znali vzájemně své životy před lety, takže nás zajímalo, co je a není podobné dnes, až přišel okamžik, kdy už nebylo na co se ptát. Jen tak jsme seděli, mlčeli, sledovali dění, neodvažovali se přímého pohledu, protože jsme věděli, co by s námi udělal. Přišly rozpaky.

„Dáš si ještě jedno?" snažil se zahnat je. Odmítla jsem, on to pochopil tak, že už chci jít, požádal o účet a zaplatil.

Zvedli jsme se. Každý jsme bydleli zcela jinde. Vydal se se mnou, že mě aspoň kousek doprovodí. Šli jsme skoro mlčky, ale nebylo to trapné mlčení. Sem tam jsme něco prohodili, ale nějak se nám vytrácela hraná sebejistota. Možná jsem to tak vnímala jen já, popravdě se mi nohy skoro podlamovaly, měla jsem strašnou chuť se o něj opřít. U mého domu jsme byli tak brzy, šla bych ještě jednou tak daleko, vůbec se mi nechtělo se loučit.

„Tady teď bydlíme s dětmi," řekla jsem. Zastavili jsme se a nastala chvíle, kdy něco čekáte, oba víte, co, ale nedokážete to udělat, protože nechcete nic pokazit. „Helenko, nechtěla by ses přijít podívat na dům, kde jsi kdysi byla jako doma?" zeptal se.

„Ráda," vydechla jsem.

„Hodilo by se ti to v sobotu ve tři odpoledne?"

Stáli jsme naproti sobě a dělali, že o nic nejde. Když jsem řekla, že ve tři je to fajn, podali jsme si ruce. Oba jsme věděli, že chceme víc, ale byli jsme už moc dospělí.

Děti ještě nebyly doma, měla jsem čas se zklidnit, připravit lehkou večeři. Janička přišla z posilovny za chvíli po mně, Filip asi za tři čtvrtě hodiny z projížďky na kole.

Večer byl jako každý jiný. Chvíli jsme si povídali, pak šly děti do svých pokojů a já zůstala v křesle jen tak, neschopná čehokoli.

Přece není možné, abychom spolu zase začali chodit, napadlo mě nesmyslně.

Pustila jsem televizi, ale uvědomila jsem si, že ji nesleduji, vypnula jsem ji, šla do koupelny. Nevěděla jsem, co čekat, a tak jsem se snažila to poté zaspat.

Na návštěvu k němu jsem měla jít za dva dny.

Byla jsem tam přesně, ale z jeho domu právě vyšly dvě dívky. Napadlo mě, že to budou neteře, když on rodinu nemá. Znala jsem jeho sourozence, a i když ta děvčata netušila, kdo jsem, já jsem nechtěla, aby mě viděla, jak k němu jdu, a tak jsem zašla za strom a ještě chvíli obcházela kolem domu, než jsem se odvážila zazvonit na jeho zvonek. Zpozdila jsem se asi o sedm minut.

Otevřel, vtáhl mě dovnitř, pevně mě objal a řekl: „Už si tě nenechám vzít. Když jsi nešla, bál jsem se, že jsem tě znovu ztratil."

Vysvětlila jsem mu, proč jsem se opozdila, ale stejně to bylo jedno, všechno už bylo jedno. Tehdy jsem opět uvěřila v lásku. Pozná se to snadno – hlava je mimo. Nic v ní není, nešrotují tam žádné myšlenky, je, jako by byla odpojená.

Následující dny byly jako z filmu. Ukázalo se, že on, zásadovější, mě miloval celý život. Ačkoli nějaké vztahy měl, žádný prý nepřekonal ten náš. Ty moje zas nepřežily, protože neměly šanci. Byla jsem vždycky zadaná jen pro něj.

Žil v tom obrovském domě opravdu sám a nabídl mi, ať se tam

nastěhuji i s dětmi. Kupodivu i dcera a syn náš městský byt opustili rádi. Jakmile děti Mirka lépe poznaly, měla jsem po starostech.

Nikdy mu nepřestanu být vděčná za roky, které následovaly. Choval se jako pravý otec. Ať děti potřebovaly cokoli, nikdy neřekl – ať jim to koupí jejich táta. Jeho peníze byly naše peníze, moje peníze byly zase jeho. Spolu jsme vypravili Janičku k maturitě, Filip už v době stěhování pracoval, brzy začal chodit s dívkou, ženil se, pak se vdávala Janička.

Oba se odstěhovali, udělali z nás babičku a dědu, kteří zůstali ve velkém domě sami. Já okupovala interiéry, Mirek byl pánem venku, v dílně a v garáži. Bylo nám spolu tak, jako by neexistovaly roky, kdy jsme o sobě nevěděli.

Všichni jsme byli spokojení, až na jeho sestru žijící v Kroměříži. Zvykla si totiž užívat ten dům jako svůj. Coby učitelka v něm trávila prázdniny. Usadila se a chovala jako ve svém. Mirkovi to nevadilo, nakonec, je to rodný dům a ona je sestra, i když ji vyplatil, a vyplatil také bratra, jehož dvě dcery jsem v ten první den návštěvy v domě zahlédla.

I ony sem chodily jako domů. Nikomu na tom nepřišlo nic zvláštního, bylo to nepohodlné jen pro mě. Necítila jsem se tam doma. Nikdy jsem mu nic neřekla, chovala jsem se vždycky zdvořile, nedala najevo, že mi vadí, jak se tam Zuzana ve dnech i týdnech pobytu roztahuje. Nerespektovala ani to, co mělo být území pouze moje a Mirkovo.

Dokázala jsem se vždy stáhnout do sebe, nic nedat najevo, hlavně jsem nikdy nic nevyčítala Mirkovi. Naše soužití mi stálo za klid, rušený akorát občasnými vpády jeho sestry či neteří.

Dům mi ani nepřipadal pohodlný, vlastně nešlo cítit se tam jako doma. Přistěhovala jsem se, byl už zařízený, příliš velký, neútulný. Bylo znát, že Mirek neměl důvod jej pro někoho zařizovat a nechal všechno tak, jak bylo, dokud jeho rodiče žili. Akorát se postaral, aby tam všechno fungovalo.

Nikdy jsme se o vpádu jeho rodiny na naše území nebavili, přesto věděl…

Jednou na mě čekal před bankou a řekl: „Prodal jsem dům neteři Hance, brácha i ségra souhlasili. Nám jsem koupil jiný. Zařídím ho tak, aby ses v něm dobře cítila, pojď se na něj podívat.“

Sedli jsme do auta a jeli na okraj města. Tam stál dům, kde žiji dosud. Ani velký, ani malý, zato je pohodlnější než ta jeho „stodola“, jak jsme jeho baráku říkali. Někdy stodola, jindy hrad, prostě obrovský

dvougenerační, ale nepříliš pohodlný dům, který si jeho neteř s manželem přebudovali podle svých potřeb.

Jako my ten náš. Trvalo pár měsíců, než jsme se mohli nastěhovat, což si Mirek u Hanky a Toma vymínil, aby mohl náš domek celý zrekonstruovat. Hodně toho udělal sám, dost mu pomohli kamarádi. Na odborné práce, které neovládal nikdo, pozval řemeslníky. Nastěhovala jsem se do domku, kde jsem si mohla zařídit kuchyni, jak jsem chtěla, kde byl nábytek, jaký se líbil nám oběma, rozmístěný tak, aby nám to vyhovovalo.

Milovala jsem Mirka bezmezně a on mi denně podával důkaz, že si moji lásku zaslouží. Byl šťastný. Dával to najevo.

Propojily se i rodiny našich blízkých. Setkávali jsme se, navštěvovali, jezdili na výlety, za čas jsme měli dobré vztahy i s rodinou Mirkova bratra, nakonec se smířila i Zuzana z Kroměříže a uznala, že má bráška nárok na svůj život. Kéž by tohle viděli moji rodiče, pomyslela jsem si nejednou.

Uteklo deset let, kdy byl náš život naplněním velkého snu.

Blížily se mé šedesátiny. Narozeniny jsme slavili s ostatními příbuznými. Požádala jsem Mirka, aby se mnou jel na velký nákup, abych mohla něco nachystat na oslavu.

„Můžeme jet hned," navrhl. A tak jsme nakoupili všechno možné na hostinu pro moje a jeho příbuzné, ale ta se nekonala. Zrovna jsem si dala zástěru, že se pustím do pečení dortu, když se Mirek objevil v kuchyni s rozpačitým výrazem.

„Helenko, chtěl bych ti dát k šedesátinám něco, co ti dlužím desítky roků a mrzí mě, že jsem ti to nedal dřív. Takže – vezmeš si mě?" zeptal se.

Kdyby v ten okamžik někdo zavolal, že jsme vyhráli milion ve Sportce, kterou jsme sázeli, bylo to menší překvapení než to, co se mě zeptal. Milion jsem teoreticky vyhrát mohla, ale to, že se Mirek ožení, jsem pokládala za vyloučené a vůbec jsem na to nemyslela. A tak mi pár vteřin trvalo, než jsem se zase vzchopila a řekla ano.

„Žádnou hostinu chystat nebudeš, půjdeme na oběd. Mohl bych tě nicméně poprosit o jeden ústupek? Rád bych svatbu jen se svědky, klidně si je vyber oba."

Já, vyléčená z touhy po velké svatbě, hlavně však zkušená nevěsta, jsem samozřejmě a ráda souhlasila. „A jednoho svědka si přiveď, ať je to fér," dodala jsem. Ocenil to, i když nic neřekl. Prozradila to síla a vřelost

jeho objetí.

V den svých šedesátých narozenin jsem se vdávala potřetí. Měla jsem nejmenší a nejskromnější, zato nejkrásnější svatbu. Za svědka mi šla kolegyně z práce, je i moje kamarádka. Jemu svědčil kamarád z fotbalu. S příbuznými jsme se sešli týden poté na naší zahradě. Opékali jsme naložené maso, popíjeli, i dort byl, někdo pozorný ho přinesl. Bylo to příjemné posezení, nikdo nám nezazlíval malou a soukromou svatbu. Všichni znali historii našeho vztahu a lásku nám přáli.

Uvědomila jsem si, že došlo na Mirkovu tezi, že svatba je výsostná záležitost nevěsty a ženicha. „Nakonec je to podle tvého, drahý. Ano, svatba je opravdu jen věcí těch dvou. Trvalo mi čtyřicet let, než jsem pochopila, že jsi měl pravdu," přiznala jsem to večer, když hosté odešli domů.

Objal mě ještě víc, jak nejvíc to šlo, to on rád, a řekl: „Děkuju. Nedokážeš si představit, co pro mě tato tvá slova znamenají." Pak se zasmál a dodal: „Věděl jsem, že si na tebe mám počkat."

Za tři roky onemocněl. Z ničeho nic, do té doby doktory takřka nepotřeboval. Na svatého Valentýna, kterého jsme samozřejmě nezačali slavit na písknutí obchodníků, ho tak bolel žaludek, že musel do nemocnice. Vyšetření odhalilo nádor.

Denně jsem ho navštěvovala, léčba mu pomáhala, cítil se lépe a lépe a těšil se domů. Rád slyšel, že bez něj je mi v domě smutno, a že už se těším, až tam zase budeme spolu.

Proto jsem také byla raději s ním ve špitále, kdykoli jsem měla čas. Šla jsem za ním i v ten nejhorší den mého života, začátkem března před čtyřmi lety. Správně říkám – mého života – protože náš život už není. Mireček ten den zemřel. Rakovina ho přemohla, ale nepřemohla naši lásku. I když jsem se hroutila, jakmile jsem si to mohla dovolit, čili poté, co jsem zařídila vše potřebné k pohřbu a přežila jej, i když jsem se nějaký čas domnívala, že se bez něj nedá žít, (než jsem si uvědomila, že dá, protože mám děti a vnuky), dokázala jsem postupně, den za dnem, žít svůj život takový, jaký byl.

Mirek mi chybí každou minutu, ale už to dokážu i bez něj. Žiji a vzpomínám. Nepřestanu být vděčná za to, že patřím k lidem, kteří poznali opravdovou lásku mezi mužem a ženou. Ráda bych vykřičela do celého světa, že taková láska existuje a že v ni mají lidé věřit. Ať se jen snaží poznat ji, ať se neunáhlují v rozhodování, nechtějí nemožné

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Jak to vidí Ivanka Adamcová 2*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.